

Dziennik Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63. ♦♦ BIAŁYSTOK ♦♦ Administracja: Legionowa 1, tel. 11. Konto P.K.O. 64.106

WZBIERAJĄCA FALA STRAJKU POWSZECHNEGO W ŁODZI

Rząd w roli pojednawcy

Specjalny wysłannik naszego piśmiennictwa z Łodzi: W godzinach popołudniowych strajk powszechny w Łodzi i okolicy przybrał na rozmiarach.

Tramwaje, które za dnia w liczbie 11 wozów wyruszyły na miasto, zostały cofnięte do remizy. Przyszło przytem dwukrotnie do starcia między strajkującymi a obsługą tramwajów.

Na Piotrkowskiej przy skrzyżowaniu z ul. Narutowicza tłum, złożony z około 150 osób, zatrzymał tramwaj i zażądał odprowadzenia go do remizy. Gdy służba odmówiła, tłum kamieniami wybił wszystkie szyby w wagonie.

Na rogu ul. Nawrot i Piotrkowskiej zatrzymano tramwaj i siła usunęła zeń publiczność. Miejsca zajęli strajkujący robotnicy i sędzieli wewnątrz wozu tak długo, aż przybył kontroler i wóz odprawił do remizy.

Ponieważ do strajku przyłączyli się szoferzy taksówek, więc Łódź pozbawiona jest prawie komunikacji. Od czasu do czasu pojawiają się dorożki konne i nieliczne taksówki prowadzone przez właścicieli.

Robotnicy kanalizacyjni porzucili pracę w południe, robotnicy budowlani i brukarze strajkują od rana. Strajk objął również pracowników Kasy chorych z wyjątkiem Pogotowia oraz wszystkich pracowników magistratu, wskutek czego w dniu wczorajszym nie przyjmowano podatków.

Czynne były tylko szpitale, kasa wypłacająca zasiłki oraz wojskowe biuro meldunkowe. Czynne też były bez przerwy telefony, gdyż komisja strajkowa wyłączała telefonistki ze strajku, a ponadto oddział techniczny wojska był w pogotowiu, aby uruchomić telefony na wypadek porzucenia pracy przez telefonistki.

Około godz. 3-j p.p. przyłączyli się do strajku kelnerzy, tak że po godzinie tej nie można już było dostać obiadów w całym szeregu restauracji.

Nad wieczorem podjęli strajk pracownicy zakładów fizyjskich. Uchwalono, że w zakładach tych pracować mogą tylko właściciele. Do strajku przystąpili po południu dozorczy domów oraz szwery. W teatrach nie odbyły się wczoraj przedstawienia. W teatrze miej-

skim odbyło się widowisko, dawano sztukę, w której cała akcja toczy się przy tych samych dekoracjach. Kina łódzkie były wczoraj czynne, jednakże dzisiaj strajk ma je również objąć.

Gazownia jest nieczynna. Za dnia dochodził jeszcze gaz do mieszkań ze względu na duże ciśnienie w rurach. Nad wieczorem ciśnienie znacznie osłabło. Latarnie gazowe na ulicach nie palą się, tak że całe dzielnice miasta toną w ciemnościach.

Strajk nie obejmuje pracowników piekarskich. W rzeźni ubój no cny odbył się, rano jednak robotnicy porzucili pracę. Istnieje obawa, że w dniu dzisiejszym może w Łodzi zabraknąć świeżego mięsa.

W związku z sytuacją strajkową nastąpiła dość znaczna zwyczajka cen artykułów żywnościowych. W różnych punktach miasta odbywały się w ciągu dnia liczne wiece. Również na dziś wyznaczono kilkanaście wieców pod gołem niebem. Zapytany członek głównej komisji strajkowej poseł Zerba o sytuację strajkową, odpowiedział: — Strajk rozwija się coraz bardziej, ruch strajkowy wzrasta. W Łodzi strajki nie od razu obejmują wszystkich.

W mieście panował wczoraj ład i porządek. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

W Zgierzu i Pabjanicach doszło do awantur, które policja z wielkim taktem zlikwidowała.

Posel komunistyczny Rosiak usiłował przed magistratem w Zgierzu urządzić wiec. Zgromadziło się około 1.000 robotników.

Policja wiec rozprężyła. Posel Rosiak zorganizował drugi wiec na Rynek Kilińskiego. I ten wiec również rozprężyli i aresztowano 5 osób, które stawały w czynny opór władzy. Należą one wszystkie do partii komunistycznej.

Strajkujący usiłowali wtargnąć do budynku pracującej elektrowni zgierskiej. Policja zmusiła napastników do ustąpienia.

W Pabjanicach w godzinach przedpołudniowych pracowały niektóre fabryki. Koło południa jednak wszyscy robotnicy w Pabjanicach porzucili pracę.

W zakładach polskiego przemysłu chemicznego doszło nawet do awantur. Policja aresztowała całą komisję strajkową.

Główna komisja strajkowa w Łodzi wydała odezwę do robotników, nakazującą dalsze trwanie strajku

powszechnego. Odezwę podpisały 24 związki zawodowe.

O godz. 1 po północy, kiedy telefonuje te słowa, panuje w mieście cisza i spokój.

Po ulicach kraja wzmocnione patrole policyjne. Ulice, które mają oświetlenie gazowe, toną w ciemnościach.

Do niezwykłych zjawisk społecznych zaliczyć trzeba stanowisko magistratu m. Piotrkowa.

Opanowany przez socialistów, magistrat ten rozpoczął wczoraj strajk na znak solidarności ze strajkiem powszechnym w Łodzi.

Biura magistratu w Piotrkowie były wczoraj nieczynne.

Pracowały natomiast wszystkie prawe tamtejsze przedsiębiorstwa, m. in. huta szklana „Hortensja“.

Drugi dzień strajku powszechnego w Łodzi przyniósł zaostrezenie sytuacji. Do strajku przystąpiły wszystkie organizacje pracownicze. Porzucili pracę kelnerzy, fryzjerzy i dozorczy domów. Telefony funkcjonują normalnie. Do strajku przystąpił tylko pracownik techniczny. Elektrownia jest czynna.

Miasto wygląda jak wymarłe. Po chodnikach snują się zrzadka przechodnie. Większe grupy gromadzą się przed redakcjami dzienników.

Nad Łodzią zawisła dziwna martwość, osłabło tętno życia. Opustoszały jezdnie, ani jeden tramwaj nie wyjechał dziś na miasto. Czasem tylko, jak duch przemknie taksówka.

Łódź, polski Manchester — strajkuje...

W związku ze strajkiem rzeźni miejskiej odczuwać się daje w Łodzi brak świeżego mięsa. Sytuację ratuje dzień targowy, skutkiem czego wieśniacy przywieźli do miasta znaczną ilość drobiu.

Przed lokalem komisji strajkowej głównej i okręgowych gromadzą się grupy robotników.

— Jak sytuacja? Co słychać — padają pytania.

Sytuacja bez zmiany. Związek przemysłu włókienniczego w Państwie Polskim milczy jak zaklęty. Przewodcy związku uchylają się od jakichkolwiek rozmów, wymawiają się złym stanem zdrowia, to znów nieobecnością.

A tymczasem strajk trwa.

— Oczekujemy, że ktoś wreszcie wysunie jakieś konkretne propozycje, możliwe do przyjęcia przez robotników — oświadczył członek głównej komisji strajkowej, p. Wojdan.

Dziś po południu odbędzie się szereg wieców.

Sytuacja w łódzkim okręgu przemysłowym też nie uległa po ważniejszym zmianom.

W Pabjanicach strajkuje tylko jedna fabryka metalurgiczna i fabryki włókiennicze. Papiernia, fabryka chemiczna, fabryka mebli i 2 fabryki metalurgiczne nie przerwały pracy.

W Zgierzu strajk objął pracowników instytucji użyteczności publicznej z wyjątkiem gazowni i elektrowni. Pracownicy tych instytucji samorzutnie porzucili pracę, w myśl uchwały głównej komisji strajkowej bowiem strajk miał objąć instytucje użyteczności publicznej tylko w Łodzi.

Z łonnych miast zastrajkowały Piotrków, Kalisz i Tomaszów.

Wszyscy z niecierpliwością oczekują interwencji Rządu.

W związku z oświadczeniem ministra Jurkiewicza w łonie związków robotniczych trwają narady nad sprawą ewentualne-

go zwrócenia się do Rządu z prośbą o interwencję.

Dzisiaj zrana Okręgowa Komisja klasowa Związków Zawodowych w Łodzi zwróciła się telegraficznie do ministerstwa pracy i opieki społecznej o podjęcie pośrednictwa celem likwidacji zatargu w przemyśle włókienniczym.

Rząd przychylił się do tej prośby i zaważwał przedstawicieli obu stron na wspólną konferencję do Warszawy, wyznaczoną na dzień 18 b. m. t. j. na czwartek.

W Kaliszu strajk jest bardzo ostry. Stanela elektrownia, która władze dopiero wieczorem mają uruchomić. Gazownia jest obsadzona wojskiem.

Wczoraj wieczorem odbyło się wspólne posiedzenie delegatów komisji strajkowej oraz komitetu wykonawczego okręgowej komisji Związków Zawodowych.

Po dłuższej dyskusji postanowiono zwolnić piekarzy i drukarzy od strajku.

Następnie dyskutowano nad sposobem rozdawania chleba strajkującym przydzielonego przez magistrat m. Łodzi.

Wreszcie jeden z mówców komunistycznych zaproponował zwrócenie się o pomoc finansową do Sowietów, co z oburzeniem odrzucono.

Wtedy wnioskodawca wyraził się, że do przeprowadzenia tej sprawy znajdzie się inna droga.

Dzisiaj około godziny 11-ej rano na ul. Narutowicza w Łodzi zebrały się tłumy robotników, którzy skierowali się w stronę lokalu okręgowej komisji związków za zawodowych.

Silny oddział pleszej i konnej policji zastąpił robotnikom drogę i tłum rozproszył. Ofiar nie było.

Urządzący prezydent miasta, p. Ziemicki uruchomił w dniu dzisiejszym miejską pomoc żywnościową dla strajkujących włóknarzy.

Każdy szesnasty włóknarz otrzyma gorącą strawę.

Poczet świętych polskich powiększa się

Ks. August Czartoryski będzie kanonizowany

Rozpoczął przed paru laty w Rzymie proces beatyfikacyjny ks. Augusta Czartoryskiego, Salezjanina, który zmarł w roku 1893-im „in odore sanctitatis“ (w opinii świętości) dobiega końca i wkrótce ks. August zaliczony ma być w poczet błogosławionych.

Prace przygotowawcze zainicjował i przeprowadził obecny prymas Polski ks. biskup Hlond, kiedy był jeszcze prowincjałem w Wiedniu. On też napisał szczegółowy życiorys ks. Augusta.

Książę August urodził się w roku 1858 z ojca Władysława i matki księżniczki Ampara, córki królowej hiszpańskiej Marii Krystyny.

Około 30 roku życia wstąpił do zakonu Ojców Salezjanów i niebawem wyświęcony był na kapłana.

Pełnił żywot wiele światłobliwy i już za życia cieszył się niesłychaną czcią swych zakonnych współbraci i wiernych.

Zmarł na suchoty mając lat 35.

Ciosy czerwonej maczugi w polską duszę

Bolszewicy nie pozwalają Polakom w Rosji czcić Boga

Wydawany w języku polskim w Moskwie tygodnik „Trybuna Radziecka“ ogłosił artykuł, w którym oświadcza, iż polskie organizacje komunistyczne w Rosji sowieckiej wysunęły w swej działalności nowe hasło, które brzmi: „do walki z religią“.

Dotychczas komunistki polscy w Rosji zwracali, zdaniem pisma sowieckiego, zbyt mało uwagi na akcję ateistyczną wśród ludności polskiej w Sowietach. Odporność Polaków na hasła przeciwnie religijne zniechęcała zwolenników propagandy ateistycznej. Obecnie jednak otrzymali komunistki polscy w Rosji od swych zwierzchników sowieckich wyraźny rozkaz ożywienia akcji przeciwnie religijnej.

We wszystkich osiedlach, gdzie mieszkają Polacy w Rosji, utworzone będą kółka bezbożników.

Rząd sowiecki wyznaczył kredyty dla wydania literatury ateistycznej w języku polskim. Wreszcie wszystkie szkoły polskie w Rosji przejęła mała od „obojętności religijnej“ do walki z religią.

Nauczyciele, którzy nie będą chcieli się zastosować do bezbożnego kierunku sowieckiej polityki szkolnej, będą natychmiast zwolnieni z posady.

PREMIER BARTEL jedzie do Poznania

WARSZAWA, 16.10. W sobotę 20 b. m. prezes Rady ministrów, prof. Bartel, udaje się do Poznania, gdzie ma odbyć konferencję z tamtejszymi kołami gospodarzem.

DWIE KUMOSZKI PRZY KAWIE

czyli „życzliwe“ rozmowy o bliźnich

Pod hasłem: kupuj polskie wyroby!

Liga samowystarczalności gospodarstwa. Pod hasłem „Kupuj wyroby polskie“ powołana została do życia „Liga samowystarczalności gospodarstwa“, organizacja oparta na ra-

Mac Donald i Graf Zeppelin

w roli apostołów pokoju w Niemczech i w Stanach Zjednoczonych

BERLIN 16.10. — Tel. wł. — Dziś wiecz. z inicjatywy komitetu międzynarodowej wymiany zdań przemawiał w Reichstagu przywódca Labour Party były premier Ramsay Mac Donald.

Mac Donald wystąpił przeciw tezie o odpowiedzialności Niemiec za wybuch wojny i w czarnych barwach odmalował obecną sytuację gospodarczą i polityczną Europy. Zdaniem jego Eurona znajduje się na drodze pochyłej, prowadzącej do następnych wojen.

Następnie mówca ostro krytykował działalność Ligi Narodów twierdząc, że jedynym produktem jej pracy są rozstrzelanie.

Po mowie Mac Donalda prezydent Reichstagu Loeb oznajmił, iż o godzinie 8.45 stowroć „Graf Zeppelin“ przeleciał nad Filadelfią i wyraził nadzieję, że niemiecki statek powietrzny spełni po tamtej stronie oceanu rolę apostoła pokoju.

Następnym mówcą komitetu będzie węgierski maż stanu hr. Apronyi.

6 zab tych, 8 rannych w katastrofie samochodowej pod Chocimem

BUKARESZT 16.10. Autobus, utrzymujący komunikację między Chocimem a Nowosielicą, wywrócił

się w pełnym biegu. 6 osób zostało zabitych, a 8 odniosło rany

Z rozkazu chińskiej mafii 7 wyroków śmierci w miastach amerykańskich

LONDYN 16.10. W niedzielę w różnych miastach Stanów Zjednoczonych nieznani sprawcy zabili 7-miu Chińczyków. Na ulicach Chicago zastrzelono 3-ch, w Nowej Fi-

ladelfii i w Waszyngtonie — czterech. Zbrodni tych dokonano stowarzyszenie Chińczyków, które od czasu do czasu popełnia takie akty zemsty na swoich członkach

Łotwa oburza się na brednie Waldemarasa

I uważa le za rzucone sobie wyzwanie

RYGA, 16. 10. Łotewska gazeta „Tede“ w Rydze ostro na pada na Waldemarasa, uważając jego ostatni wywiad dziennikarski za wyzwanie rzucone Łotwie.

Gazeta jest oburzona oświadczeniem Waldemarasa, że on nie żyje z Waldemarasa, uważając jego ostatni wywiad dziennikarski za wyzwanie rzucone Łotwie. Oświadczenie to podważa prawa suwerenne Łotwy.

Skały pękają w Alpach

Lawiny kamienne zasypują tory i wstrzymują ruch kolejowy

INSBRUK, 16. 10. Na arulańskiej linii kolejowej między stacjami Pilsch i Pettneur oberwały się masy kamieni i lawina skał na zasypała tor na znacznej przestrzeni.

Komunikacja osobowa odbywa się z przesiadaniem, pociągi towarowe wogóle nie kursują.

W kilku innych miejscach zauważono na ścianach skalnych rysy, tak iż należy się spodziewać masy nowych osunięć się mas skalnych na tor.

Pęknięcie i obsuwanie się skał spowodowały ostatnie ulewne opady.

Adwokat wiedeński aresztowany we Lwowie za puszczanie czeków bez pokrycia

wymknął się nieuważnym wywiadowcom

LWÓW, 16. 10. Wczoraj aresztowano w kawiarni de la Paix bawiącego chwilowo we Lwowie dr. Natana Korkeśa, adwokata mieszkającego stale w Wiedniu.

Korkeśa aresztowano za puszczanie w obieg czeków bez pokrycia m. in. czeków na Warszawski Bank Dyskontowy.

Po aresztowaniu wprowadzono go na komendę policji, skąd z powodu nieuwagi wywiadow-

ców zbiegł w niewiadomym kierunku. Poszukiwania w toku.

PRZYJAZD AMBASADORA CKAPOWSKIEGO do Warszawy

WARSZAWA, 16.10. Ambasador polski przy rządzie francuskim, p. Chłapowski, przybywa do Warszawy w czwartek

Wszystko dla Państwa!

oto hasło Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny

Niezwykle doniosłej treści akt dokonany przed kilku dniami w siedzibie Związku Oficerów Rezerwy: oto śród wielkiej rzeszy obrońców ojczyzny — tych, którzy, w imię Polski, nieśli w ofierze życie swe i krew — nad prądami separatyzmu i zapatriotowania idea jedności i skupienia.

W ramach jednej, wspólnej organizacji, w karnym szeregu braterstwa, pod jednym naczelnym hasłem, stanęło 16 rozmaitych grup i związków b. wojskowych i uczestników walk o niepodległość, poczynając od Związku siedlisk weteranów Powstań Narodowych aż do Polskiej Organizacji Wolności.

A więc odtąd: były Legionista i Brygady stać będą obok Kaniowczyka, Związek Balczyków obok Związku Sybiraków; b. Powstańcy Górnośląscy znajdują się we wspólnym koleże z Związkiem Oficerów Rezerwy; byli Uczestnicy Wojskowej Straży Kolejowej oraz Legioniści Puławy podadzą bratnią rękę Legii Inwalidów i Centralnemu Związkowi Osadników.

Wszystkie odrębne ambicje, wszystkie lokalne drażliwości ustąpiły wobec wielkiej idei: **Wszystko dla Państwa, wszystko dla jego rozwoju, bezpieczeństwa i mocarstwowego stanowiska w świecie!**

Rekonia trwałości i głębi zjednoczenia jest atmosfera bezwzględnej wolności, w jakiej zjednoczenie to nastąpiło.

Jest ono samorzutnym wyrazem dobrej woli i przemyślanej decyzji ze strony samych związków.

Unifikacja, tak szczęśliwie dokonana na terenie Stolicy tuż przed wojną, stanie się, niezawodnie, wzorem i przykładem dla innych województw.

Hasło gen. Góreckiego prezydenta Federacji polskich związków obrońców ojczyzny, wzywające wszystkie poszczególne grupy b. wojskowych do jednoczenia się na platformie ogólnopolskiej, ojczyznianej) odniosło wspaniały triumf.

Na prezesa warszawskiego zarządu wojewódzkiego obrano wojewodę p. Jaroszewicza; na trzech wiceprezesów panów: K. Szmidta (Związek Ofic. rezerwy), S. Podhorskiego (Zw. Legionistów) i H. Gutomskiego (Zw. podofic. rezerwy).

Jak widzimy, już w samym składzie władz, które stanęły na czele warszawskiego Zarządu Wojewódzkiego, przebiła się ta sama idea jedności i koleżeństwa, która całej przewodniczącej Federacji.

Duch łączący ongi żołnierzy wspólnej sprawy na polu walki z wrogiem, żyć będzie odtąd w węzłach solidarności i zgody na polu pracy pokojowej ku dobru Państwa i Narodu.

„Graf Zeppelin“ wylądował w Ameryce

po 108 godzinach walki z wichrami Atlantyku

N. JORN 16.10. Sterowiec „Graf Zeppelin“ dokonał swego lotu transatlantyckiego do Ameryki, od bywszy nad ziemią amerykańską następujące etapy.

O g. 9 m. 45 czasu amerykańskiego (15 m. 45 czasu europ.) „Graf Zeppelin“ ukazał się nad przylądkiem Karola (w stanie Wirginia).

O g. 10 m. 10 cz. amerykańskiego (16 m. 10 cz. europ.) sterowiec zjawiał się nad kontynentem amerykańskim i w tym momencie wysłał radiotelegram do amerykańskiego urzędu marynarki z prośbą o pozwolenie na przelot nad Waszyngtonem Baltimore, Filadelfią i N. Jorkiem do Lake Hurst.

Jednocześnie ze sterowca wysłano telegram powitalny do prezydenta St. Zjednocz. Na oba telegramy na tychmiast odpowiedziano przychylnie, poczem

O g. 10 m. 40 cz. amerykańskiego (16 m. 40 cz. europ.) ułrżano sterowiec nad miastem Eastville w stanie Wirginia, kierujący się w stronę Waszyngtonu.

O g. 12 m. 15 cz. amerykańskiego (18 m. 15 cz. europ.)

ZWYCIĘSTWO POLSKIEGO PUNKTU WIDZENIA

w sprawie niemieckich towarzyszy ubezpieczeniowych na G. Śląsku

Wczoraj powrócił z Wiednia lokalny urzędowanie prezes P. K. O., dr. Henryk Gruber, który jako pełnomocnik rządu polskiego wziął udział w rozprawie arbitrażowej w Wiedniu w sprawie niemieckich towarzyszy ubezpieczeniowych.

Trwające trzy tygodnie rozprawy te zostały zakończone. Jak się dowiadujemy, polski punkt widzenia znalazł całkowite uzgodnienie.

ZMIANA TĘTNA PRACY w przemyśle górniczo-hutniczym, naftowym i węglowym

Z zestawień oficjalnych wynika, że w r. b. przemysł górniczo-hutniczy i naftowy zatrudniał przeciętnie o 5 tysięcy robotników więcej, niż w roku 1927. Świadczy to więc o wzmożonej produkcji w tych gałęziach przemysłu.

Natomiast w przemyśle węglowym liczba zatrudnionych robotników w porównaniu z rokiem 1927 spadła o 3 tys. miesięcznie. Tomaczy się to zapewne wzmożoną konkurencją wezła angielskiego z polskim na rynkach krajów północnych.

SOWIECKA ZBIÓRKA żelastwa

W pomysłowości swej, ażeby tylko oderwać myśli ludności od coraz groźniejszych rzeczywistości, — władze sowieckie coraz urządzają wszelkiego rodzaju imprezy, mające przynieść dochód. Ostatnio urządzono w Leningradzie „tydzień żelaza“, przyczem gromady ludności znosiły w oznaczone miejsce ze wszystkich zakątków stary żelastwa i zebrany w ten sposób około 15.000 ton. Jakże jest przeznaczenie tego żelaza, prasa sowiecka nie podaje.

Dnia 13 brn. na granicę polsko-litewską rozpoczęły się po stronie litewskiej po raz trzeci manewry sztafistów i jednej dywizji wojsk regularnych.

Doniosłe inwestycje w kolejnictwie dla rozwoju życia gospodarczego Polski

WARSAWA, 16.10. Preliminarz budżetowy min. komunikacji zakreśla temu resortowi szerokie plany inwestycyjne, mające na celu rozwój życia gospodarczego.

W dziale budowy nowych szlaków kolejowych wysuwa się na plan pierwszy budowa linii węglowej, łączącej zagłębie węglowe z Gdynią, a mianowicie od Herbów.

WINSZUJEMY

Dzisiaj: Jadwidze i Wiktorowi. Jutro: Łukaszkowi.

RADJO WARSZAWSKIE

WARSAWA. (Długość fali 1111 m.) G. 12: Sygnał czasu, hejnał z w. eży Marjańskiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. G. 15 m. 45: Komunikat harcerski. G. 16: Koncert z płyt gramofonowych. G. 16 m. 30: Program dla młodzieży. Transmisja z Krakowa. G. 17 m. 10: „Nowe warunki rozwoju literatury w Polsce niepodległej“ — odczyt prof. Wł. Szyszkowskiego. G. 17 m. 35: „Skryżowanie poczty“. G. 18: Koncert orkiestry. G. 19: Rozmaitości, oraz komunikat Tow. Zach. do hodowl. koni w Polsce. G. 19 m. 30: „Nasz dorobek turystyczny“ — odczyt p. J. Koldziejczyka. G. 19 m. 55: Sygnał czasu. G. 20: „Skryżowanie poczty“. G. 20 m. 30: Koncert kameramy w wyk. tr. A. Kmita, p. Al. M. Chałouskiego (bas) i prof. L. Urste na (saksofon). G. 22 m. 30: Muzyka lekka.

(g. 18 m. 15 według cz. europ.) „Graf Zeppelin“ przeleciał ponad Waszyngtonem i okrążył „Biały Dom“ i „Kapitol“. Tysiące osób na ulicach i na dachach domów witały go z entuzjazmem.

O g. 13, według czasu amerykańskiego (g. 19 wg. cz. europ.) ułrżano sterowiec na Baltimore. Eskortowało go 12 hydroplanów, a

wszystkie statki, znajdujące się w porcie, witały go sygnałami syren. O g. 15, według czasu amerykańskiego (21 wg. cz. europ.) sterowiec przeleciał ponad Filadelfią, zapowiadając radiotelegraficznie swe przybycie na g. 16 według czasu amerykańskiego (g. 22 czasu warszawskiego) na lotnisko Lake Hurst pod N. Jorkiem.

Polska przyjaciółką pokoju

Chce zgody nawet z Litwą i nie lęka się niebezpieczeństwa od wschodu

Takie jest zdanie p. min. Zaleskiego

Minister spraw zagranicznych p. August Zaleski udzielił wywiadu agencji prasowej Anglo-American Newspaper o ogólnej polityce międzynarodowej i roli w niej Polski.

Między innymi minister powiedział: — Jedynym życzeniem Polski jest utrzymanie pokojowego i przyjaznego współżycia z sąsiadami. Dążąc do tego celu, czyni Polska wszystko, aby zapewnić pokój w Europie.

— Jak się przedstawia przyszłość stosunków polsko-litewskich? — Według mego przekonania naród litewski dojdzie wkrótce do przeświadczenia, że współpraca z Polską przyniesie tylko korzyści obu narodom. Mam nieplonną nadzieję, iż w ciągu najbliższych miesięcy będą usunięte wszystkie przeszkody, które dotychczas dzieliły obie strony.

— Jaki jest stosunek Polski do Małej Ententy? — Mała Ententa powstała w okolicznościach specyficznych, które obchodzą Polskę tylko pośrednio. Pobyt Marszałka Piłsudskiego w Rumunii miał cele wyłącznie kulturalne. Marszałek stykał się z politykami rumuńskimi tylko prywatnie.

— A niebezpieczeństwo sowieckie? — Nie wierzę w niebezpieczeństwo od strony Rosji i nie sądzę, aby ono mogło istnieć dla jakiegokolwiek państwa.

O g. 15.30 według czasu amerykańskiego (21.30 wg. cz. europ.) Zeppelin“ przeleciał nad środkowe miasteczka N. Jorku i po kilku okrążeniach miasta odleciał na lotnisko Lake Hurst.

O g. 17 min. 43 według czasu amerykańskiego (g. 23.43 wg. cz. europ.) „Hr. Zeppelin“ wylądował szczęśliwie na lotnisku w Lake Hurst, entuzjastycznie witany przez zgromadzone tłumy.

Według obliczeń podróż z Friedrichshafen do Nowego Jorku trwała 108 godzin, czyli że sterowiec leciał z przeciętną szybkością nie przekraczającą 100 km. na godzinę.

Niemal 10 lat temu sterowiec angielski „R 34“, kierowany przez majora Scotta, w ciągu 48 godzin przeleciał z Anglii do Ameryki i po kilkunastu dniach wypoczynku użył na powrotną drogę z Ameryki do Europy 3 doby, mimo burzliwej pogody.

WASZYNGTON, 15.10. Z okazji przylotu „Graf Zeppelina“ prezydent Coolidge wysłał radiotelegramy z powinszowaniem do nrez. Hindenburga i Ekenera.

POD HASŁEM PUSTEJ RZECZYSPRAWY RUMUNJI

otwarciu sesji parlamentu w Bukareszcie

BUKARESZT 16.10. — Dzisiaj przed południem otwarta została sesja parlamentu. Ks. Mikołaj imieniem Rady regencyjnej odczytał mowę tronową, w której powiedział m. in.: Otwieramy tę drugą sesję parlamentu postępowo, w imię pokoju i przywrócenia Rumunii do jej dawnej wielkości. Stoimy przed konsolidacją naszych finansów. Na tej sesji uchwalony ma być budżet, nowa ustawa finansowa, prawo karne, reforma wymiaru sprawiedliwości i nowe prawo o poborze rekruta.

TAKŻE „UNIWERSYTET“ dla 60 słuchaczy

„Izwiestja“ donoszą uroczyste, iż w Alma-Abie, stolicy republiki Kazachstan, otwarto uniwersytet, na który wstąpiło dotychczas 60 słuchaczy. Liczba słuchaczy doprowadzona ma być aż do 100.

ZATONIĘCIE SOWIECKIEJ ŁOŻY

RYGA 16.10. Na morzu Czarnym zatonał rosyjski okręt motorowy „Liebling“ wraz z całą załogą, z której ocalał się tylko jeden marynarz.

Prasa zagraniczna o strajku łódzkim

Puste kasy zmuszą robotników do kałtulari

GDAŃSK, 15.10. Prasa gdańska, omawiając strajk generalny w Łodzi stwierdza, że robotnicy włókienniczy, rozszerzając strajk na inne dziedziny pracy, najwięcej zaszkodził samemu sobie, co okazało się w najbliższym czasie.

Liczne braki, zwłaszcza aprowizacyjne, postawiła strajkujących robotników w bardzo ciężkie położenie, zwłaszcza wobec tego, że kasy strajkowe są puste. W najbliższych dniach zapewne — podnoszą dzienniki — strajk w Łodzi zamie się.

Skromny Nowy Targ chce być polskim Lyonem

Ubogiej Podhalce chce być najbogatszą dzielnicą Polski

Ziemia podhalańska, która nawet owsa porządnie rodzić nie chce, daje się doskonale pod drzewa morwowe, których łacie stanowią jedne pożywcze gasienicy jedwabnika.

Obecnie dyrekcja gminnażum w Nowym Targu zakłada obszerne plantacje drzew morworowych.

Istnieje zamiar urządzenia na Podhalu całego szeregu stacji hodowlanych jedwabników.

Ubogą ludność Podhala zyska źródło łatwego i sporego zarobku i cały ten kraj zamieni się w jeden z najbogatszych.

PUSADA DLA ZNAWCY CHEMJI I FOTOGRAFJI

w Instytucie badań naukowo-sądowych

Ministerstwo sprawiedliwości poszukuje kandydata na stanowisko kierownika naukowego Instytutu badań naukowo-sądowych z gruntowną znajomością chemii specjalnej i fotografii.

Oferty wraz z curriculum vitae i informacjami o kwalifikacjach naukowych kierować należy do ministra sprawiedliwości (Nadzór prokuratorski).

Kruk krukowi oko dziobie

Sowiety zdradzały zbrojenia niemieckie

Znane są najnowsze rewelacje o tajnych zbrojeniach Niemiec, znany jest artykuł Rabinia o tej sprawie w sowieckich „Izwiestjach“, ale nowe i sensacyjne jest to, co paryski „Intransigent“ otrzymał, jako komentarz do tej sprawy z kół komunistycznych niemieckich.

A więc Sowiety z przyświeceniem wiodą w Niemczech socjalistę Müllera, jako kanclerza, zaczęły podejrzewać Niemcy, że spiskują z Francją i Anglią przeciw nim.

Sowiecki poseł w Berlinie Kreńskiński zwrócił się z przedstawieniami do Stresemanna, a nie wskazywał tam nic, zatelegrafował do Moskwy o wdrożenie ostrego kursu przeciw Niemcom, a następnie udał się tam osobiście.

Wkrótce po przybyciu jego do Moskwy pojawił się w „Izwiestjach“ i w innych pismach sowieckich ów artykuł Rabinia, który po-

wiada, że Niemcy dają do wojny, że w zbrojeniach wyprzedzają wszystkie inne narody, że mają ukrytą armię, liczącą 3 miliony żołnierzy i 131.800 oficerów, a ich przygotowania do wojny chemicznej są wprost przerażające.

W ten sposób, wbrew przystawieniu, że kruk krukowi oko nie wydziobie, Sowiety, wspólnik Niemiec w zbrojeniach, który przyłmował na siebie część zbrojeń niemieckich, aby je ukryć przed światem, wyłożył na widok publiczny karty swego współnika. W Niemczech powstało wielkie wzburzenie, tem bardziej że uważa się tam Rabinina za pseudonim samego Krestinskiego. Stąd niemieckie przedstawienia dyplomatyczne w Moskwie i w sowieckim poselstwie w Berlinie, a ze strony komunistycznej zapowiedź, że to dopiero pierwsze ostrzeżenie pod adresem Niemiec.

Jak bolszewicy nabrali Gorkija

Zamiast 267 tysięcy dolarów -- 5 tysięcy rubli miesięcznie

Sowiety, dbając, by opinia o ich „solidności“ kupieckiej nie straciła nic na pikanterji i doszła nawet do sfer elity intelektualnej świata, załatwili rachunek z Gorkim według metod bolszewickich.

Pisarz miał otrzymać 267.000 dolarów od sowieckiego wydawnictwa państwowego za zbiorowe wydanie swych dzieł.

Przyjechał do Rosji, tam pozwolono mu popatrzeć na stare kasy pod dyskretną opieką agenta GPU, ale o wypłacie „ani dudu“.

Wreszcie przed samym odjazdem proponuje się Gorkiemu spłate tej sumy po 5 tys. rubli miesięcznie i wreszcie mu się pierwsza, ratę w czterech waciach, obliczoną po kursie urzędowym, czyli połowę całości.

Wielki pisarz, który dotąd wszystkiemu chwalił się, teraz już miał wreszcie dość i czterowaci nie przyjął.

Targ w targ — obliczono mu połowę rat w dolarach, połowę zaś w walucie sowieckiej po kursie urzędowym.

Kto urodził się dnia 17 października

w roku swem belki nie widzi, innym żdźbta wytyka

Jest niezależny, wierzy w siebie, pragnie wyróżnień i odznaczeń, lecz usposobienie jego jest biorne, wykazując wielką skłonność do pobłażania sobie i tolerowania własnych słabości.

Ambitny, pełen pragnień i potrzeb, ugania się za rozrywkami i miłostkami. Nie lubi wszystkich, co zatracca rutyną i niecierpliwym jest w pracy. Rządko tylko się gniewa, ale wówczas mówić wprawdzie bez ogródek.

Co ma grozić? Przyrośniętą uczuciowość i wrażliwość, przed którą niebezpieczeństwo jest ma na baczności.

Do czego powinien dążyć? Do wyrobienia w sobie mrocznej woli, zwalczającej pokusy zmysłowych i samooponowania.

Choroby. Nieraz dokuczają mu niepokojące nerwy, a mogą się też przejawiać niedomagania żelazka.

Dnia 17 października urodził się: król August III, hrabia Cosel, Fryderyk III — cesarz niemiecki i Robert Lansing — dyplomata amerykański.

PRZEBŁĄDU SPORTOWEGO

PANORAMA CAŁEGO ŚWIATA SPORTOWEGO

ROZORYWKI LIGOWE

MECZE LEKKOATLETYCZNE

Warszawa — wów i Kraków — Głogów

PIĘTKI W CZ I KUBOCZKI

warod natepnych biegaczy w światła

ZDJĘCIA I KARYKATURY

CENA 30 gr.

CENA 50 gr.

Co ma robić Sejm

przez pierwsze dwa miesiące

WARSAWA, 16.10. Pod przewodnictwem marszałka Daszyńskiego odbyło się w południe zebranie przewodniczących klubów sejmowych.

Celem narady było ustalenie programu prac sejmowych na okres najbliższych dwóch miesięcy.

Jako podstawy do ustalenia tego planu służyły zgłoszone dotychczas do kancelarii Sejmu projekty rządowe rozmaitych ustaw, — oczywiście sam preliminarz budżetowy, oraz te projekty ustaw, pochodzące z inicjatywy poselskiej, które dzisiejsza konferencja przeszła uzna za realne do przeprowadzenia w drodze ustawodawczej.

Zmiana konstytucji nie była rozważana w braku konkretnych w tej materji projektów.

Zgon najsilniejszego cygana świata

Uderzony w czasie zapasów w cyrku zmarł na udar serca

LWÓW, 16.10. Wczoraj zmarł tu mekaj Orlando wskutek obrażeń doznanych w czasie zapasów w bawiającym tu cyrku.

Orlando, który uchodził za najsilniejszego cygana świata, walczył ostatnio z Bułgarem Feristanowem. W czasie walki Feristanow uderzył Orlando przez nieuwagę silnie lokciem w okolicę serca. Cygan odczuł silny ból, walczył jednak dalej.

Wczoraj znaleziono go nieżywego przy ul. Kopernika Nr 30, w pokoju przez niego oddawlanym. Zgon nastąpił wskutek udaru sercowego.

INŻ. A. KRAHELSKI

Nowy dyrektor departamentu cel i monopolów

WARSAWA, 16.10. Na najbliższym posiedzeniu Rady ministrów ma być przyjęta dymalsja p. Gracjana Wojtowicza ze stanowiska dyrektora departamentu cel i monopolów min. skarbu.

Równocześnie zatwierdził Rada ministrów wniosek p. ministra skarbu o mianowanie inż. Antoniego Kraheleskiego na stanowisko dyrektora tego departamentu.

Jak słychać, nie wykluczone są dalsze zmiany personalne w tym departamencie.

W letniej stolicy już zima

już zima

Do letniej stolicy Polski zima przychodzi wcześniej niż do zimowej. Całun śnieżny już okrył Zakopane, a na Małej Ostrołęce nawet wcale nieżył mroziak panuje bo aż 8 stopni poniżej zera.

Rzadko notowano tak wczesną zimę w podtatrzaskich miejscowościach. Ma to świadczyć o tem, że wogóle zima nas w tym roku wczesna i bardzo ostro zima.

— Na wczorajszą sesję parlamentu rumuńskiego nie stawili się członkowie partji narodowej — chłopskiej, która zamierza prowadzić w dalszym ciągu walkę pozaparlamentarną.

GIEŁDA

WARSAWA, 16.10.

Rubel złoty 4.65. Dolar srebrny 8.45. Rubel srebrny 2.95. Srebrny bilon rosyjski 1.35.

Dewizy

Berlin 212 24 Gdańsk 172 92, Belgja 123 93, Holandia 357 4, Londyn 43 25, N. Jork 8 9, Paryż 34 83, Praga 26 42, Szwajcaria 171 58, Wiedeń 125 26, Sztokholm 238 5, Włochy 46 69, Czerwon 2 55.

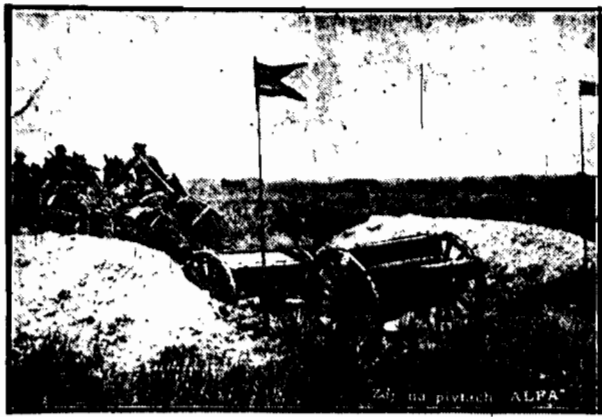
Pantery lokacyjne

Dolarówka 97 75, 5 proc pożyczka konwersyjna 67, 10 proc pożyczka kolejowa 103 25, 6 proc pożyczka dolarowa 85 4, 4 proc pożycz. inw. 121 5, 4 1 pół proc. L.Z. 7 49 75, 6 proc obligacje m. Warszawy 58 5, 4 1 pół proc. L.Z. m. Warszawy 50, 5 proc. L.Z. m. Warszawy 55, 8 proc. L.Z. m. Warszawy 69.

Akcje

B. Polski 175 75, B. Dykontowy 134 5, B. Handlowy 120, B. Zachodni 32 5, Sita i Swiatlo 133, Chodorow 197, Czesłocice 55, Michalów 3, Firlej 64, Wegiel 102, F. tznr 4 5, Młodziejew 37 25, Norblin 225 b. k) Ostrów-eciele s. B. 14, Parowozy 35 5, Rudzki 40, Starachowice 47, Zawiercie 19, Zyrardów 14 5, Borkowki 16 5, Zozulaga 13, Klucze 7 15, Kiewski 96.

Z popisów artyleryjskich w Warszawie

W pełnym galopie przez przeszkodę.

NDWA PLACÓ WKA POLSKA W GDAŃSKU

Ochronka dla dzieci w O wle

GDANSK 15.10. Prasa gdańska, Gdańskiem odbyło się poświęcenie nowowbudowanej przez Polską Macierz Szkolną w Gdańsku ochronki w obecności przedstawicieli polskich władz, instytucji i stowarzyszeń.

Po przemówieniu prezesa Macierzy Szkolnej p. Czarnowskiego, dokonano poświęcenia ochronki członkami zarządu Macierzy ks. Rogaczewski, poczem nastąpił produkcje dzieci z ochronki, oraz występy chóru

Nożem godząc w męża chciał trafić do serca żony

Zbrodniarz aresztowany oficera zbrodni dogorywa

Robotnik z Nowego Sącza niejaki Wjas zakochał się w żonie funkcjonariusza kolejowego Szafrana. P. Szafranowa nie chciała nic słyszeć o zaletach Wjasa, a mąż jej zamknął przed nim swój dom.

W zakochanym Wjase powstała obłąkańcza myśl, że p. Szafranowa tylko dlatego nie chce przychylnie przyjąć jego oświadczeń, bo żyje jej mąż.

Wieczorem ukrył się Wjas za węgłem domu i kiedy pan Szafran powracał do domu, Wjas wypadł z zasadki i nożem kilkanaście razy ugodził swego rywala.

P. Szafran dogorywa w szpitalu, Wjas siedzi w więzieniu.

Piękna suknia jesienna

z zielonego jedwabiu stwarzająca złoczenie dzempra, z charakterystycznym kołnierzem w kształcie litery V

„Ognia!”

Działo na pozycji wypatruje zamaskowanego nieprzyjaciela. Za słupki posła mu śmiercionośny pocisk

Miesiąc ognia

75 % pożarów wzbuchto w lipcu

Brak dozoru nad dziećmi przyczyną większości wsi roiskiel

Nie jest jeszcze dobrze z zabezpieczeniem ogniem w Polsce. Straty jakie z powodu pożarów ponosimy sięgają rocznie w sumy kilku milionów złotych.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń ogłasza, że w czasie od 1-go stycznia do 1-go września zlikwidował straty wynikłe ze 184 pożarów zbiorowych w czasie których spłonęło 3924 nieruchomości.

Śmiało twierdzić można, że większość pożarów wiejskich wynika z niedostatecznego dozoru nad dziećmi, które pozostawione same sobie, najczęściej bawiąc się zapalnikami, niecałując się.

Swadeczy o tem fakt, że z 3924 spalonych nieruchomości 2969 spłonęło w lipcu, miesiącu żniw, kiedy wszyscy starsi pracują w polu, a małe dzieci same zostają po chałupach.

Straty wynikłe z pożarów wiejskich wynoszą w samych tylko budynkach (nie licząc inventarza, sprzętów i plonów) 7 milionów złotych.

Doliczając inne straty można tę sumę conajmniej podwoić.

Więcej straży ogniowych i więcej ostrożności!

„Alarm!”

To słowo jak iskra elektryczna podrywa obojujących artylerzystów. Za dwie minuty będą gotowi do wymarszu.

HOLD TWÓRCY ARMII POLSKIEJ

Zdj. na płytach „ALFA”

Oficerowie wszystkich dywizjonów artylerji z całej Polski, zgromadzeni w Warszawie z powodu uroczystości 10-lecia swej broni, złożyli wczoraj hold Marszałkowi Piłsudskiemu, jako twórcy armji polskiej.

O godz. 5 pp. zebrał się na podwórzu Belwederu frontem do pałacu obecni w Warszawie artylerzyści. Po obu skrzydłach bocznych stanęli szeregowcy, środkowa część zajęli oficerowie z dowódcami dywizjonów oraz inspektorem artylerji gen. Rommlem na czele.

Gdy Marszałek Piłsudski ukazał się w drzwiach pałacu Belwederkiego, powitała go orkiestra hymnem narodowym, a następnie przemówił pułk. Dunin - Wolski, główny organizator uroczystości 10-lecia artylerji.

Pułk. Wolski przypomniał gene-

zę powstania artylerji konnej, zbiegając się z 10-leciem niepodległości i w zakończeniu swego przemówienia wznosił okrzyk na cześć Marszałka, powtórzony entuzjastycznie przez zebranych.

Następnie Marszałek przeszedł przed frontem artylerzystów i zęgnany hymnem i entuzjastycznymi okrzykami, powrócił do Belwederu, gdzie podejmował herbatką dowódców dywizjonów.

Pułk. Wolski przypomniał gene-

P. Marszałkowi towarzyszył w czasie tej uroczystości pułkownicy Prystor i Kamiński.

Wreczony Marszałkowi przez delegację artylerzystów album pamiątkowy, zawiera na 100 swoich kartach fotografie wszystkich oficerów artylerji konnej z całego kraju, oraz zdjęcia z działań wojennych i codziennego życia wszystkich 13 dywizjonów tej broni.

Smiertelny pojedynek dwu oficerów

Pułkownik Budkowski zabity przez porucznika de Rosseta

WARSZAWA, 16.10. W szpitalu Ujazdowskim, w niedzielę o godz. 9 wieczorem zmarł od

rany odniesionej w pojedynku s. p. pułk. Henryk Budkowski, jeden z twórców 1 pułku ułanów krechowieckich i organizatorów oddziałów polskich w czasie wojny światowej.

Między s. p. pułk. Budkowskim, a byłym oficerem 1 p. uł. krechowieckich por. Janem de Rossetem, synem znanego przemysłowca i byłego posła do Sejmu, powstał konflikt na tle stosunków służbowych, dotyczących ponownego przyjęcia por.

de Rosseta, służącego w K.O.P. do 1 pułku ułanów.

Po przewlekłym postępowaniu honorowym, wyznaczono miejsce spotkania w łasku na Bielanach.

Warunki pojedynku były bardzo ostre: pistolety niegwinowane, dystans 12 mtr., dwukrotna i jednoczesna wymiana strzałów.

Przy pierwszej wymianie strzałów oba przeciwników nie wypaliły. Nastąpiła powtórna wymiana strzałów. Prowadzący po jedynek dał komendę „pali!”

Pistolet pułk. Budkowskiego znowu nie wypalił. Wystrzelił natomiast pistolet por. de Rosseta. Strzał był celny. Przeciwnik ciężko ranny wielką, ołowianą kulą w brzuch

zwałił się na ziemię. S. p. pułk. Budkowski liczył

lat 50, był kawalerem. Po odzyskaniu niepodległości był wybitnym oficerem sztabu armji gen. Hallera, a następnie zastępcą komendanta miasta Warszawy, za czasów s. p. gen. Zawadzkiego i gen. Suszyńskiego. Na tem stanowisku stał się osobistością popularną w Warszawie.

S. p. pułk. Budkowski objął następnie dowództwo 17-ej brygady kawalerji w Hrubieszowie, skąd ostatnio przeniesiono go do oficerskiego trybunału orzekającego w Warszawie, gdzie pozostawał aż do chwili ostatnich.

Pułk. Budkowski czując, że zbliża się śmierć, prosił o zawezwanie swego przyjaciela p. K. — Weźcie mnie z tego szpitala, nie chciałbym tu umrzeć, a czuję że koniec się zbliża — mówił ranny.

Nim mogła być spełniona ta prośba, s. p. pułk. Budkowski żył i zakończył.

S. p. pułk. Budkowski liczył

S. p. pułk. Budkowski

Zaspy śnieżne w Jugosławii i Rumunii utrudniają ruch kolejowy

BELGRAD, 16. 20. W całej Jugosławii nastąpiło znaczne obniżenie się temperatury.

W Słowenji, Chorwacji i Hercegowinie od kilku dni pada śnieg.

W Moldawii południowej (Rumunia) spadł obfity śnieg. W okolicach Burdżeni potworzyły się zaspy śnieżne, wskutek czego komunikacja kolejowa jest utrudniona.

Perły w śmietniku

Kilkoletni synek murarza Kőnigsmeijera w miejscowości w Sankt Wolfgang w Austrii znalazł w śmietniku kolę z pereł, którą oddał matce. Kobieta sędziła w pierwszej chwili, że to różaniec, ale po bliższym zbadaniu okazało się, że to sznur prawdziwych pereł wielkiej wartości.

Kolę tę zgubiła żona pewnego fabrykanta pani Frank, która bawiła w Sankt Wolfgang na wakacjach.

Właścicielka kolgi znajduje się obecnie w podróży.

Po powrocie kolga będzie jej zwrócona.

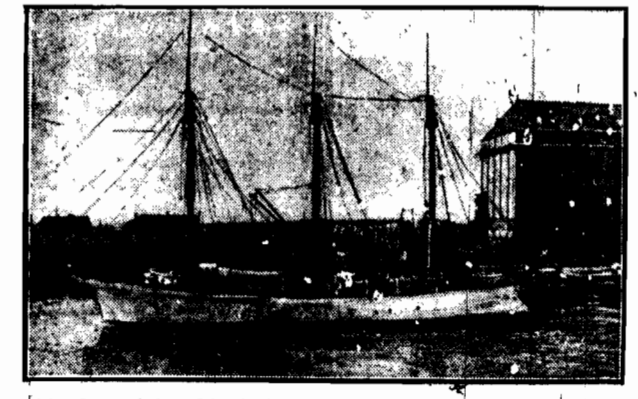
Znalazca otrzyma oczywiście należną mu ustawową nagrodę.

Modne futro

z szarych karakulów

Katastrofa „Iskry”

Polski okręt szkolny „Iskra” zderzył się w kanale La Manche z parowcem niemieckim. Wyalane na pomoc holownik przyprzewodzą uszkodzoną „Iskrę”

Powstańcy marokańscy znów się burzą

PARYŻ 16.10. W Maroku francuskim przyszło do nowych starć między wojskami francuskimi a powstańcami w górach Atlas.

Straty powstańców wynoszą 18 zabitych i 2 jeńców. Z pośród Francuzów jeden jest zabity i jeden lekko ranny.

Z Bezp. Bloku Wyborczego do Kasy Chorych

W poniedziałek, dn. 15-go bm. w lokalu Sekretariatu Wojewódzkiego B.B.W. z Rządem odbyło się pod przewodnictwem prof. Echańskiego posiedzenie Bezp. Bloku Wyborczego do Kasy Chorych. Znajomiwszy się z obecną sytuacją przedwyborczą do Kasy Chorych—przyjął Komitet Bloku zgło-

szenie akcesu kilku organizacyi, pragnących w wspólnym bloku stanąć do wyborów. Celem dalszego rozwinięcia prac przygotowawczych — postanowiono zwołać na dzień 22-go bm. na godz. 19 stg, do lokalu Sekretariatu Woj. Bosp. Bl. z Rządem konferencję przedstawicieli organizacyi, związków i cechów.

Z Rady Miejskiej

W związku z bliskim upływem 14-dniowego terminu, wyznaczonego przez Radę Miejską dla zbadania sprawy przekroczeń naczelni-

ków wydziałów, oczekiwane jest zwołanie plenarnego posiedzenia Rady Miejskiej w pierwszych dniach następnego tygodnia.

Kontrola młynów i składów mąki

W związku z nowym Rozporządzeniem o przemiale żyta i wypieku chleba organa policyjne przeprowadziły kontrolę młynów, składów mąki, piekarni i innych miejsc

sprzedaży mąki i pieczywa. Ustalono, że właściciele wyżej wymienionych przedsiębiorstw stosują się do przepisów i żadnych nadużyć nie ujawniono.

Ulica imienia Zamenhofa w Kaliszu

Od redaktora Lasieńskiego, delegata Powiatowego Związku Esperantystów w Kaliszu, otrzymaliśmy wiadomość, że esperantysty kaliscy zabiegają obecnie o nadanie przez Radę Miejską jednej z ulic nazwy

„ulica Zamenhofa”. Jak wiadomo, ulice takie istnieją w Polsce — w Białymstoku i Łodzi, a zagranicą w różnych miastach Hiszpanji, Francji, Niemczech, Chinach i Brazylii.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostateczną usługę zwiłokom meża mego, **S. p. Stanisława Filipskiego** a zwłaszcza, pp.: Dyrektorowi Kazimierzowi Riebertowi, Władysławowi Gilńskiemu, Romualdowi Szudrowi zowi oraz współpracownikom zmarłego, składam serdeczne podziękowanie. **ZOFJA FILIPSKA.**

Towarzystwo Miłośników Sztuki w Białymstoku.

W dniu 20 b. m. w sali teatru „Palace” odbędzie się wieczór inauguracyjny Towarzystwa Miłośników Sztuki w Białymstoku. W programie: słowo wstępne, część koncertowa i sztuka sceniczna.

z opery Meyerbeera „Hugonoci” i Chopina „Piosenkę litewską” wreszcie odegrana zostanie sztuka sceniczna w 3 akt. p.t. „Wierna kochanka”

Dziś kolej na L, Ł, M, N.

Dziś mają się stawić do rejestracji rocznika 1908 mężczyźni, których nazwiska rozpoczynają się od liter L, Ł, M, N.

Osobiste

Po 6 miesięcznej nieobecności, spowodowanej chorobą, powrócił do Białegostoku i objął urządowanie wice-rezydent p. W. Hepner

Kurs dla analfabetów.

Staraniem T-wa Ochrony Kobiet organizowany jest kurs dla analfabetów — pracowniców tuł. Państwowej Fabryki Wyróbów Tytoniowych. Uroczystość otwarcia odbędzie się dziś w gmachu fabryki

Wystannik Moskwy przed Sądem — skazany na 8 lat ciężkiego więzienia

Jerzy Szagun, po ukończeniu kursów agitacyjnych w Sowdepil powrócił do Polski i tu rozpoczął swą działalność wyrotową. Będąc członkiem Centr. Komitetu K.P.Z.B. i sekretarzem Okręgu Komitetu tejże partii w Białymstoku redagował odczyty antypaństwowe, które w końcu maja r. ub. były rozpowszechniane w Białymstoku.

W działalności swej Szagun posługiwał się sfałszowanymi dowodami osobistymi na nazwiska: Kleczewskiego i Jabłonowskiego. Na początku czerwca r. ub. „ptaszek” został ujęty i osadzony w „klatce”, a dn. 11 b. m. stał przed Sądem Okręgowym. Szagun nie kwestjonował stawianego mu zarzutu przynależności

do partii komunistycznej, nie przyznał się natomiast do zajmowanych stanowisk w tej partii redagowania załączonych do sprawy odczytów i treści wyrotowej.

Ekspert kaligraf p. Kuraskiewicz dowodził jednak, że okazane mu rękopisy i odbitki na szapirografie pisane są ręką pod sądnego Szaguna. Ponieważ pod sądny w dalszym ciągu kwestjonował ekspertyzę, Sąd zarządził przerwę i na dzień 16 b. mies. wezwał eksperta-kaligrafa p. Zimmermana.

Ekspert Zimmermann zapoznawszy się z charakterem pisma pod sądnego i dowodami rzeczowymi przyszedł do tego wniosku co i ekspert Kuraskiewicz t. j., że odczyty pisane są ręką oskarżonego Szaguna. Nie pomogły żadne wykryty ani pracownia obrona osk. przez adw. Arandziejną z Warszawy. Wystannik Moskwy Jerzy Szagun został skazany na 8 lat ciężkiego więzienia.

Ośrodek zdrowia w Sokółce

W Sokółce powstał ośrodek zdrowia, urządony według nowoczesnych wymagań. Placówka medycyny zapobiegawczej została urządzona kosztem Sejmiku Powiatowego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Dep. Zdrowia) udzieliło zapomogi w wysokości 2.000 zł.

Statystyka bezrobotnych

Ilość bezrobotnych w czasie od 8—14-go bm. wynosiła na terenie PUPP. 2186, z czego w Białymstoku 1465, Supraślu 35, Michałowie 56, Wasilkowie 66, Gródku 173, Choroszcy 43, Łomży 124, Grabowie 91, w innych miastach 133.

W ostatnim tygodniu zwolniono w Białymstoku 83 robotników: z fabryki W. Zylberblata 27, M. Zylbera 48, Amidonowa 1, Markusa 1, tartaku Tyktina 1, Paulańskiego i Lusternika 3, Brauna 1 i Zaczelnika 1.

„GOLEM”

misterjum dramatyczne w 3-ach aktach podług starej legendy skomponował A. Marek.

„Z prawdziwym zaniem należy stwierdzić, że onegdajszą premiera „Golema” Lejwika w polskiej parafrazie i inscenizacji Andrzeja Marka ścignęła do teatru „Palace” zaledwie garstka robotowej publiczności.

wotna skierowała się przeciw ideal, która ją z ziemi wydobyla. Rabi Loewi przesyłał straszną katastrofę swej koncepcji i musiał unieść siłę, którą powołał do życia...

Szczaupie ramy sprawozdania nie pozwalają nam na wyczerpanie bogatej treści słowa wstępnego, które wygłosił p. Andrzej Marek, współautor i realizator tego niespolitego widowiska w Warszawie, Łodzi i Grodnie, gdzie „Golem” dotąd się cieszy olbrzymim powodzeniem.

Całość przedstawienia przygotowana zerówno pod względem reżyserskim, dekoracyjnym jak też i aktorskim bardzo starannie, daje pierwszorzędne efekty.

Z ról wymienić należy: p. Karol Zbyszowski w roli tytułowej był w miarę monumentalnym człowiekiem z legendy, nieco z gliny, ale więcej z krwi i ciała. W scenie kulminacyjnej w ruinach samku „Piecu wień” wykazał sporo temperamentu i wcale dobrą technikę aktorską. Niewątpliwie wysoce utalentowanym jest p. Aleksander Aleksy, który w roli szalonego Tanchuma był świetny. Pani Anna Lisicka, jako Dobra i pani Zofja Müllerowa, jako jej babcia grają bardzo starannie. Reszta aktorów dobrze wywiązuje się ze swoich zadań nader trudnych bo wszystkie role w tej wyjątkowo ciekawej i szarżami niezmiernie głębokiej sztuce są, bardzo odpowiedzialne.

Dziś wieczorem w teatrze „Palace” „Golem” poraz drugi i ostatni. — Słowo wstępne wygłosił p. Andrzej Marek.

MATOWY KREM VELOURS MAJOLA
ZACHOWUJE ŚWIEŻĄ I ZDROWĄ CERĘ.

Kartka z notatnika reportera O wszystkim potrosze

— W związku z nowymi przepisami o przemiale odbędzie się w czwartek w Magistracie posiedzenie Komisji do badania cen, celem przeprowadzenia nowej kalkulacji cen.

— Dnia 15 b. m. w mieszkaniu Macieja Sawickiego w Supraślu w czasie nieobecności domowników z niewiadomej przyczyny powstał pożar. Spłonęły sprzęty domowe wartości około 2.000 zł.

— Magistrat zażądał od instytucji dobroczynnych przedstawienia budżetów za r. ub. i praliminarzy na rok 1929, a to w związku z opracowaniem budżetu miasta na rok 1929/1930.

— W Białymstoku kursują obecnie dwie linje samochodowe: samochody linii dworzec-fabryka Nowika mają jako odznakę Nr. 1, autobusy linii „tor kol poleśki” — wjeżdżenie mają Nr. 2.

Młyn w płomieniach

Dnia 11 b. m. w nocy wybuchł pożar w młynie wodnym w maj. Potrubowoszczyzna pow. sokólskiego, stanowiącym własność Wincentego Ejnerowicza. Młyn spalił

się doszczętnie. Straty wynoszą 135 000 zł. Pożar powstał wskutek podpalenia turbiny przez niewykrytych sprawców.

ZASTRZEŻENIE.

Niniejszem podajemy do wiadomości Sz. Publiczności, iż sklepy elektrotechniczne w Białymstoku, sprzedając sztywne i ordynarne wyroby żyrandole, podzywają się pod naszą firmę, twierdząc, iż są to żyrandole naszej fabryczki.

Dla uniknięcia dalszych oszustw zawiadamiamy Sz. Publiczność, iż nasze znane ze swej doskonałości i wykwintnego wykonania żyrandole sprzedaje w B-stoku wyłącznie firma O. i R. Topolscy i Syn

po cenie fabrycznych. Wszystkie inne firmy, podzywające się pod nazwę naszej fabryki, będą pociągnięte do odpowiedzialności sądowej. Z poważaniem **NOWIK I SEREJSKI.**

UWAGA: Przy kupnie prosimy żądać żyrandole z naszą szklaną firmową etykietą.

PULSA
ŚRODKI DO PIELEGNOWANIA
od 75 lat **ZĘBÓW** wyróżniane

„SKINOL-FARBA” do Obuwia w 26 kolorach farbuje na dowolny kolor wszelkie obuwie i nadaje mu WYGLĄD NOWEGO. **Żądać wszędzie!**

„MODERN” Dziś wielka premiera z cyklu szlagierów wytwórni film. „Ufa” Ostatnia sensacja ekranów europejskich. **Początek o godz. 6³⁰, 8²⁰, 10³⁰ w.**
Ilustracja muzyczna w wykonaniu **2-ch Orkiestr**
1. Salonowa pod batutą S. POMERANCA
2. Mandolinistów i bafafajek.

CZERWONY BIES

Dramat w 10 ciał aktach z życia emigracji rosyjskiej, odzwierciedlającej dzieje pięknej ka'ężniczki rosyjskiej, która padła ofiarą gwałtu. Królowa piękności Paryża **W ROLACH GŁÓWNYCH:** **Suzy Vernon, Michał Bohnen**
Walka arystokracji rosyjskiej z zakusami agentów sowieckich zagranicą. Podstęp i przekupstwo w sowieckiej młaj handlowej. Samobójstwo sowieckiego komisarza. Zemsta księżniczki nad uwodzicielem.

Lekarz-Dentysta Marja GRONDOWSKA
Choroby zębów i jamy ustnej. Zęby sztuczne. Przyjmuje w godz. 10—2 pp. 14—7 w. SIENKIEWICZA Nr 34 (nad apteką p. Kuryskiego) Tel. nr. 5-32

Dr. Aleksander Gurwicz
Specjalność choroby skórne, weneryczne i moczołajowe
Leczenie przedświetlanie promieniami Rentgena i lampą kwarcową.
Przeżeranie za pomocą aparatu „Diatermij”
Przyjmuje od godziny 9 do 1 i od 4 do 8 w Białymstoku, ul. Lipowa, 17 tel. 6-46.

Popierajcie L. O. P. P.

Izaak Josef LEKARZ-DENTYSTA
Choroby zębów i jamy ustnej Sztuczne zęby POWRÓCIĆ I WZNOWIĆ PRZYJĘCIA CHOR. od 15 do 21 od 4 do 8 w. ul. Warszawska 26 7, telefon 62.

Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyj. prof. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wyucza li-stownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji pisanie na maszynie, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów 1029

Skradziono książkę wojskową wyd. przez PKU Białystok na imię Bronisława s. Andrzeja, Wołodkiewicza rocz 1926 zam. Skorupy Zającańska 13 w Białymstoku.

Zgubiono książkę wojskową wyd. przez PKU Białystok na imię Herza s. Elega Kałińskiego, roczn 1903, zam w Wasilkowie

WARUNKI PRENUMERATY: miesięczna z dostarczeniem do domu — Zł 5, zamykająca wraz z przesyłką — Zł 5 gr. 50, — zagraniczna Zł 9. CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie — 70 groszy, zwyższona połowa szpalty redakc. — 25 groszy, drobne za wyraz 20 groszy. Układ ogłoszeń dwu- i trzypięciowy Z. terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwały Zjazdu Prasy Prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie